

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Regni leges habentur, quales sunt appellationes tanquam ab abusu, judicia criminalia de personis Ecclesiasticis in Tribunalibus Laicorum prætextu casuum privilegiatorum, cognitio causarum Ecclesiasticarum, & spiritualium sub prætextu possessorij, & alia multa, de quibus recurret sermo, ubi de singulis libertatum Ecclesiæ Gallicanæ capitibus tractandum erit.

7. Sequitur in prædicta propositione; Patrumque terminos manere inconcussos, atque id pertinere ad amplitudinem Apostolicæ Sedis, ut statuta, & consuetudines tantæ Sedis, & Ecclesiarum consensione firmatæ, propriam stabilitatem obtineant. Magnifica verba, & ut sonant, obvijs olms excipiendâ? Si enim per regulas, mores, & instituta à Regno, & Ecclesiâ Gallicanâ recepta, nihil aliud intelligatur, nisi statuta, & consuetudines Apostolicæ Sedis, & Ecclesiarum consensione firmatæ, æquissimum est, ut propriam stabilitatem obtineant, Patrumque termini maneant inconcussi. Operæ autem pretium esset, statuta ejusmodi, & consuetudines percontare, ac quid, & à quo in illa peccetur, notare, promptissimumque remedium apponere.

8. Alioquin enim nequaquam tollitur suspicio, ne sub honestorum verborum specie occultetur animus, sanctæ Sedis Decreta proprijs rationibus accommodandi, & quidquid minus commodum visum fuerit, licet aliâs Canonice disciplinæ congruum, & Ecclesiæ utile, respicendi.

9. Quamvis autem non constet, quæ sint illa statuta & consuetudines; Summo tamen Pontifici opponi intelligimus, & ex temporis circumstantiâ conjicitur, ea esse præsertim, quæ in negotijs superioribus his annis gestis, violata esse, querebantur Episcopi.

10. Ex hoc summatim prædictæ propositionis examine quàm plures etiam particulares, Ecclesiam Gallicanam, ejusque præsentem libertatem, vel etiam Regia circa res Ecclesiasticas jura concernentes, moveri hîc possent disquisitiones, quas tamen in præsentem restringimus ad sequentes. 1. An, & quid potestatis saltem indirectè conveniat Papæ circa jus Divinum, non equidem formaliter in se spectatum, sed ratione substrati ab hominis arbitrio libero promanantis materialiter sumptum? 2. Quanta sit Papæ auctoritas erga sacros Canones, & decreta Occumenica Conciliorum? 3. Annon Papæ duntaxat, sed etiam Episcoporum jurisdictione sit immediatè à Christo? 4. Quousque extendatur Papæ jurisdictione in ordine ad forum contentiosum Ecclesiasticum? 5. Quæ fuerit antiquæ Ecclesiæ disciplina circa formam judiciorum, speciatim Appellationum ad Sedem Apostolicam? Vbi agitur contra Eliesium Theologum Parisiensem. 6. Quanam in via facti circa appellationes ad Romanum Pontificem exhiberi queant solidæ probationis fundamenta? Vbi rursus agitur contra Eliesium. 7. Quid auctoritatis habeat Papa circa beneficia, & Bona Ecclesiastica? 8. Quid possit circa Ecclesiam Gallicanam, ejusque specialia jura & libertates? 9. Quid erga jura Episcopalia? 10. Disquiritur specialiter adversus Eliesium, quanam sit radix & origo præminentiarum Ecclesiasticarum? 11. Quid Papa possit circa jura Regia, causas Ecclesiasticas

præsertim concernentia? 12. In quo sensu habenda sit Gallicana libertas prætexta adversus jura Ecclesiastica? 13. Quanam fuerit antiquitus disciplina circa Excommunicationem? Vbi denuò agendum est cum Eliesio. 14. Quid sentiendum sit de appellationibus intrâ Galiam ad Iudices (seculares interponi solitis ab abusu Ecclesiasticæ jurisdictionis? 15. Ex quibus ulterioribus fundamentis tales ab abusu appellationes justificentur à Gallicanis Doctoribus? 16. denique, Quid de Regalia, ejusque extensione videatur sentiendum?

DISQUISITIO I.

An, & quid potestatis saltem indirectè conveniat Papæ circa jus Divinum, non equidem formaliter in se spectatum, sed ratione substrati ab hominis arbitrio promanantis, materialiter sumptum?

S. I.

NON posse Papam in Iure Divino dispensare, probat Author Regalis sacerdotij lib. 4. §. I. tum Summorum Pontificum testimonijs. Etenim Urbanus Papa in Cap. Sans quidam. 25 q. 1. relatus expressè decernit: Vbi aperitè Dominus, vel ejus Apostoli, & eos sequentes sancti Patres, substantialiter aliquid depulerunt, ubi non novam dare legem, sed potius, quod prædicatum est, usque ad animam & sanguinem confirmare debere Romanum Pontificem: cum h, quod docuerunt Apostoli, & Propheta, destruere niteretur, non sententiam dare, sed magis errare convinceret. Innocentius III. in Cap. Litteras. De restit. spoliat. difertis quoque verbis statuit: In gradibus consanguinitatis Divinâ lege prohibitis, dispensari non posse, bene tamen in interditiis constitutione humanâ. Alexander III. in cap. Super eo. 4. De usur. Cum usurarum crimen utriusque Testamenti pagina detestetur, negat, super eo posse fieri dispensationem. Tum auctoritate primariorum Theologorum, Divi Thomæ 2. 2. q. 97. art. 4. ad 3. item in 4. dist. 47. art. 4. & in quodl. 4 q. 3. art. 3. Divi Bonaventuræ in 4. dist. 38. art. 2. & S. Antonini 3. part. tit. 22. cap. 7. §. 23. Tum denique multis rationibus cit. §. 1. n. 3. deducit.

Cujus tamen resolutionis suæ idem Author n. 5. eas facit limitationes, ut asserat, Summum Pontificem posse in jure naturali permisso, sive non præceptivo, nec non in votis, & juramentis Deo factis, atque Apostolorum Canonibus, non ex Divina lege, sed humanâ Apostolorum auctoritate constitutis, ex causa dispensare: posse insuper in conclusionibus, quæ non necessariò, sed dependentè ab humano arbitrio sunt ex naturalibus principijs deductæ, Papam, aliùmve Principem dispensare; posse denique Divinam, naturalemque legem, quando sunt dubiæ, interpretari, & an in particulari eventu aliquo obligent, nec ne, auctoritatè decernere. Horum accuratior discussio videri equidem potest apud præcitatum Authorem, nos verò in præsentem ad hoc intenti erimus, ut videamus, quousque extendi valeat indefinita Apostolicæ Petro

commissæ autoritatis Quodcumque ligandi & solvendi potestas?

S. II.

Adversariorum argumenta referuntur ac expenduntur cum suis responsionibus, & conclusione super his reflexiva.

Adversarios hic vocamus, qui ex utraque parte versantur in extremitate, per nostram denique conclusionem reducendâ ad convenientem aliquod moderamen.

ARGUMENTUM I. Adversariorum.

EX Canonistis quàm plures, speciatim Abbas in Cap. Proponit. n. 20. De concess. præbend. Felinus in Cap. Ecclesiarum. n. 19. & 20. De constit. affirmant simpliciter, jus Divinum posse à Papa dispensari: fundamento hujus assertionis suæ desumpto ex Christi Domini verbis Matth. 16. dicentis ad Petrum: Quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis. Ex his enim verbis colligimus, Papæ esse facultatem ac potestatem dispensandi in juramentis & votis, & in matrimonio rato. Et hinc in talibus relaxationibus Pontifex utitur verbo dispensandi, quo manifestè influatur, non per solam declarationem, sed per dispensationem tolli vincula ejusmodi. Similiter spirituale matrimonium inter Episcopum & Ecclesiam suam sponfam esse Juris Divini, autoritate tamen Pontifici relaxabile, seu dispensabile, constat ex cap. Inter corporalia. De Translat. Episc. At Pontificem solvendo istud vinculum, non uti potestate humanâ, sed Divinâ, id est, Divinitus concessâ, patet ex eodem Canone.

Agnoscenda igitur est in Pontifice potestas quædam Divina, vi cujus possit relaxare Jus Divinum, non quidem in omnibus, sed in aliquibus præceptis, uti advertit Sanchez cit. n. 6. pro hoc agnoscendo talem statuens regulam; quod aliqua sint præcepta Divina, quorum relaxatio in nullo excogitabili casu possit expediens esse, cujusmodi sunt de non fornicando, de honorandis parentibus, de servandis formis Sacramentorum divinitus institutis: contra verò alia sint præcepta Divina, quæ licet in universum expediant, in aliquo tamen particulari casu possint non expedire, & sic admittere dispensationem; velut in juramentis, votis, matrimonio rato, & similibus.

Responsio.

IN illis Christi Domini verbis apprimè observandum est, quod Apostolica Petro, ejusque Successori commissæ autoritas non absolute protendatur ad quodcumque homini inexistens vinculum, sed ad solvendum Quodcumque super terram. Quod ergo Summus Pontifex solvere potest Juris vinculum, hoc de illo genere esse debet, quod est super terram, adeoque fundatum in aliquo hominis Ecclesiæ subiecti actu morali,

Objectio.

Instari potest ex parte adversa. Hanc responsionem videri nixam illâ Theologorum distinctione, quâ censent, discernendum esse in jure Divino, quatenus unum sit absolute derivatum ex Dei arbitrio, qualia sunt Divina præcepta sive naturalis juris, sive institutionis Christi, quoad Sacramenta & similia: alterum, verò sit ortum à voluntate humana, atque ex hujus duntaxat suppositione incipiat exerere suam ex jure Divino obligationem: cujusmodi est votum & juramentum. Anne igitur in hoc posteriori saltem juris Divini genere locus esse potest strictæ ac propriè dictæ dispensationi per Summum Pontificem faciendæ?

Responsio.

Sunt equidem ex Theologis & Canonistis, speciatim Richardus in 4. dist. 38. à q. 9. in Corp. & ad 1. ac Hostiensis Cap. Non est. n. 1. de votis. qui de illo posterioris juris Divini genere admittunt, posse fieri propriè dictam dispensationem, seu relaxationem, ducti eo argumento, quod solvendi potestas Pontificia protendatur super quocumque in terris Morali ortum trahente ex libero hominis arbitrio. Verùm Divus Bonaventura in 4. diff. 38. art. 2. q. 3. & Glossa in cit. Cap. Non est. Verbo. Autoritate. arbitrantur, ne in hoc quidem juris Divini genere posse à Papa fieri propriam dispensationem, sed declarationem duntaxat. Quid ergo hæc in re sentiamus, inferius in nostrate conclusione exponemus.

ARGUMENTUM II. Adversariorum.

Argumentari licet 2. ab autoritate Divi Thomæ quodlibeto 4. art. 3. in Corp. & 1. 2. q. 97. art. 4. ad 3. & aliorum ejusdem sequacium Theologorum, simpliciter negantium, posse Papam in jure Divino saltem propriè dispensare. Etenim dispensatio ab inferiore circa legem superioris facta justam causam necessario exigit, & oportet. At in lege Divinâ non potest esse ista causa, ob quam dispensatio fiat. Minor ista probatur. Quia cum Deus Optimus Maximus omnes viderit casus & causas, qui sub lege Divinâ cadere debebant, & Divina voluntas, à quâ humana lex proficiscitur, sit omnino immutabilis; ideo planè sequitur; tum quod, si aliquo casu voluit legis præceptum manere, justissimum sit, ut maneat, & justum esse non possit, ut auferatur ab inferiore. Tum quod, si contra nolit Deus, ut lex pro aliquo casu particulari teneat, nequeat intelligi ejus relaxatio per Pontificem faciendâ. Consequens igitur est, dispensationem propriam, quæ legis vinculum tollat, circa præcepta Divinæ legis à Summo Pontifice fieri non posse.

III 3

Ob-